

Styrelsen har under året bestått av:

Ordförande:	Daniel Berglund, Västra Frölunda
Vice ordförande:	Eva Dahlberg, Jönköping
Sekreterare:	Elisabet Leek, Sunhultsbrunn
Övriga ledamöter:	Bo Kleve, Linköping
	Josefine Nilson, Huskvarna
	Lars Engberg, Gävle
	Gunilla Kärrdahl, Broby (till 14 mars)
	Tommy Nilson, Eksjö
	Mats O Jansson, Stockholm (till 14 mars)
	Peter Åberg, Stockholm (från 14 mars)
	Christina Claesson, Göteborg
	Kristina Andersson, Lidköping
	Anders Lindberg, Lund
Revisorer:	Dag Köllerström, Forserum
	Kerstin Karlsson, Uppsala

Styrelsen. Styrelsen har haft sex protokollförda sammanträden under året varav fem via Skype, samt ytterligare ett antal informella möten via Skype. Regionföreningarnas ordförande och kansliets personal har varit adjungerade till styrelsen.

Under året har Tommy Nilson varit ekonomiansvarig i styrelsen. Löpande ekonomisk administration har utförts av kansliets personal.

Årsmöte. Föreningens årsmöte hölls den 14 mars på Valla Folkhögskola i Linköping, med Gunnar Wenngren, Nykil som mötesordförande. Årsmötesföredraget "Gyllenåder, saltfluss och moderpassion - Gamla tiders sjukdomsnamn. Hur kan vi tolka dåtidens sjukdomsnamn som står skrivna som dödsorsaker i kyrkoböckerna förr i tiden?" hölls av Olof Cronberg, Växjö.

Medlemsutveckling. Antalet medlemmar i föreningen uppgick vid verksamhetsårets slut till 20 531 (föregående år 21 216), vilket innebär en total minskning med 685 medlemmar. Drygt 1200 medlemmar är bosatta utom Sverige.

Styrelsen är liksom tidigare mycket medveten om att medlemsantalet minskar. Vi tror, oförändrat, att detta främst beror på bristande utveckling av våra "produkter" i vid mening, kombinerat med konkurrens från andra aktörer på marknaden. Det omfattande utvecklingsarbetet på Disgen som genomförts under de senaste åren, och som vi bedömer som strategiskt viktigast, är nu klart och kan

generera intäkter. Utvecklingen måste dock fortsätta. Även andra "produkter" som Disbyt, Diskulogen med mera är väsentliga att vidareutveckla. Vidare har regionföreningarna en nyckelroll när det gäller utbildning och medlemsvård.

Regionföreningar. Dis har oförändrat 8 regionföreningar. Regionföreningarnas verksamhet framgår av egna årsberättelser. Regionföreningarna har under året erhållit ekonomiskt stöd från Dis med cirka 35 kr/medlem för regional verksamhet, plus det nedan nämnda fria medlemskapet för nya medlemmar under första året. Cirka 65,1 % av Dis medlemmar är anslutna till någon av regionföreningarna, vilket är en ökande trend. Samtliga nyttillkomna medlemmar i Dis erhåller ett års fritt medlemskap i den regionförening som är närmast deras bostadsort.

Corona. Utbrottet av coronapandemin under våren har påverkat framför allt regionföreningarnas verksamhet med inställda medlemsträffar och andra aktiviteter. Istället har alla fått ställa om till digitala möten, webinarier med mera. Genom inställda fysiska styrelsemöten, inställda Släktforskar-dagar och en funktionärsträff på distans har föreningen dock sparat cirka 500 000 kronor – en avsevärd summa! Dis har istället satsat mer på webinarier, och styrelsemötena har hållits med hjälp av video-konferensprogrammet Zoom. Att föreningen på detta hårdhänta sätt tvingas lära sig acceptera och hantera distansmöten är säkerligen mycket nyttigt på lite sikt. Vi har också genomfört en del uppgraderingskampanjer för Disgen för att täcka in den uteblivna försäljningen under Släktforskar dagarna. Troligen har detta gett bättre resultat än vad enbart en närvaro på Släktforskar dagarna hade givit.

40-årsjubileum. Föreningen bildades 1980 och firade därmed sitt 40-årsjubileum under året. Styrelsen bedömde att den marknadsmässiga potentialen av att fylla 40 var ganska liten och själva firandet inskränkte sig därför till en middag i samband med årsmötet i Linköping där närmare 70 personer deltog. Dessutom gavs ett jubileumsföredrag med titel "Vad gör jag om mina förfäder var elaka? En resa med sockenstämmoprotokoll, domstolsarkiv och landskapshandlingar." av Johan Birath. Under söndagen samma helg arrangerades en DNA-workshop med Peter Sjölund; denna hade cirka 50 deltagare.

DIS-Filbyter med Lisbeth Engdahl och Björn Johansson i spetsen gjorde en utställning om släktforskning och Dis. Skyltar med information om Dis och jubileet har också funnits i anslutning till DIS-Filbyters utställning "Släktforskning, inte bara namn och årtal"

(https://curmanska.dis.se/Digital_index.html) i Gamla Linköping under en stor del av året.

Utställningen rönt stort intresse trots pandemin.

Fadderverksamhet. Under året har supportorganisationen fortsatt arbetet med kompetensutveckling och effektivisering av supportverksamheten. Faddrar har deltagit i alfa- och beta-tester av Disgen, i produktrådet och i kartgruppen samt i olika utvecklingsprojekt. Många faddrar är också engagerade i sin regions verksamhet, bl.a. som utbildare. Tommy Nilson, Eksjö, har fungerat som fadderkoordinator och som sammankallande i supportgruppen för faddrar.

Under året har supportgruppen för faddrar hållit fem digitala möten. I huvudsak har supportgruppen arbetat med planering och genomförande av utbildning av faddrarna. Supportgruppen består av Bodil Orremo, Jan Vallin, Lena Ringbrant-Ekelund, Tommy Nilson, Torgny Larsson och Peter Åberg. Med början i juli 2020 har digitala faddermöten för samtliga faddrar genomförts en gång i månaden där olika teman och utbildningar har behandlats. Utbildningarna har i huvudsak hållits av Torgny Larsson. Samtliga faddrar har inbjudits till dessa faddermöten och deltagandet har i genomsnitt varit ca 60%.

Antalet faddrar är relativt konstant och vid årsskiftet 2020/2021 fanns 55 faddrar inom områdena Disgen, Kartor, Apple/Mac, Min Släkt, Holger, RGD och Linux samt totalt 17 ”resursfaddrar” varav 13 även fungerar som vanliga faddrar. Resursfaddrarna stöttar faddrarna vid mer komplicerade frågor.

Vår erfarenhet från de senaste 5 åren är att frågorna har blivit allt mer av teknisk karaktär, vilket visar på den växande komplexiteten i datoranvändning idag och även i våra egna produktlösningar. För det behöver vi fler tekniskt intresserade faddrar med IT-bakgrund. De senaste åren har också antal frågor om uppgraderingar och licenser samt åtgärder vid byte av dator ökat markant.

Funktionärsträff. Årets funktionärsträff 10-11 oktober ställdes om till en digital distansträff för föreningens alla funktionärer. Det var 106 funktionärer som deltog till och från under helgens olika programpunkter. Programmet innehöll bland annat information om kommande version av Disgen. Gästföreläsare var Chris Bingefors som pratade om ”Källkritik – viktigare än någonsin”.

Funktionärportal. Under 2020 inleddes arbetet med att ersätta den nuvarande fadderportalen med en ny funktionärportal. Ett projekt har påbörjats med att skapa en ny och bredare funktionärportal på webben för flera olika funktionärskategorier. Första stegen är tagna med att etablera en plattform och börja bygga upp en struktur med visst innehåll.

Forskarstuga. Forskarstugan i Gamla Linköping drivs i samarbete med Östgöta Genealogiska Förening. Stugan är normalt öppen på eftermiddagar måndag - torsdag under större delen av året, men har under 2020 varit helt eller delvis stängd för besökare på grund av coronapandemin.

Förbundsstämma. Vid Sveriges Släktforskarförbunds stämma den 12 september representerades föreningen av fyra ombud. Dessutom deltog regionföreningarna med egna ombud. Stämman genomfördes denna gång på distans via Zoom.

Släktforskardagar. Årets släktforskardagar ställdes in. Istället togs det initiativ till ”Digitala släktforskardagen för de rikstäckande släktforskarföreningarna” den 24 oktober. Arrangörer var, förutom Föreningen Dis, Genealogiska Föreningen, Föreningen för Smedsforskning, Judiska Släktforskningsföreningen i Sverige, Svenska Släktakademien och Sällskapet Vallonättlingar. Arrangemanget genomfördes med ett flertal föreläsningar för varje förening. Vi hade 5 föredrag plus ett öppet möte för allehanda frågor.

Dis deltog också i den digitala släktforskarkonferensen "FFT Live" som Christina Sagersten anordnade den 2-4 oktober 2020. Vi deltog i det så kallade Marknadstorget på lördagen med en presentation av föreningen och med erbjudanden i webbshoppen. Eva Dahlberg höll ett föredrag med titeln "Använd Disgen i din DNA-släktforskning".

Dis-träffar. Under hösten genomfördes sex digitala träffar (webbinarier) för alla medlemmar i Dis regi (alltså utöver det som anordnats av regionföreningarna). Träffarna har haft vitt skilda innehåll, alltifrån produktspecifikt om kartor i Disgen till judisk släkthistoria. Träffarna har varit lyckade och populära bland medlemmarna. Det har varit allt mellan 50 och 250 deltagare på träffarna.

Kartutveckling. Kartanvändning i Disgen förutsätter att kartorna har anpassats till programvaran. De historiska kartverk som är aktuella är den ekonomiska kartan, generalstabskartan, den s.k. häradsekonomiska kartan samt den skånska rekognosceringskartan.

Den ekonomiska kartan från åren 1940–1980 över hela Sverige är nu anpassad för Disgen och finns till försäljning i webbshoppen. Arbetet har mestadels utförts av entusiastiska Dis-medlemmar.

Georefereringen av Generalstabskartans södra verk har pågått under 2020 och slutfördes under hösten. Generalstabskartans norra verk färdigställdes hösten 2019 vilket innebär att Generalstabskartan nu finns tillgänglig för hela landet. Arbetet har gjorts helt på ideell bas inom föreningen.

Beträffande den häradsekonomiska kartan har konstaterats att det förekommit korrupta USB-minnen. Kartorna har nu laddats om på nya minnen och samtidigt har socken- och häradsbeskrivningarna konverterats till pdf-format. För bladen över Östergötlands län finns dock fortfarande behov av vissa justeringar.

Skånska rekognosceringskartan har funnits till försäljning i Dis webbshop sedan december 2019.

En anpassning av nordiska kartor till Disgen har inletts under hösten 2020. Kartor i olika skalor över Danmark kommer att färdigställas under 2021. Därefter kommer så småningom kartor över Norge och senare Finland att anpassas till Disgen. Även här görs allt arbete helt ideellt.

Intresset för kartor är stort. Kartutbildning på distans har genomförts vid ett flertal tillfällen via Zoom. En grundläggande kartkurs i tre delar samt en introduktion till karthantering i Disgen också i tre delar har producerats och ges helt kostnadsfritt av Lena Ringbrant Ekelund via Zoom.

Disgen. Uppdatering 2 till Disgen 2019 färdigställdes i mars. Därefter har vi huvudsakligen inriktat oss på utveckling av nästa betalversion, efterföljaren till Disgen 2019, med arbetsnamn Disgen "Skeppsås". Planen är att den kommer att färdigställas under våren 2021. Förutom en del nya funktioner är inriktningen på modernisering av fönster och fönsterarrangemang, menyer och ikoner.

Drygt 7 000 medlemmar hade vid slutet av året valt Disgen 2019. Omkring 16 000 av Dis nuvarande medlemmar är innehavare av Disgen. Under 2000-talet har omkring 35 000 medlemmar valt Disgen.

Planeringsarbetet för nästkommande version med arbetsnamnet Disgen "Klockrike" har påbörjats under året. Fokus så här långt är ortsforskning och ortshantering samt fortsatt modernisering av användargränssnitt. Vi kommer att engagera arbetsgrupper med medlemmar och användare för att arbeta fram förslag på funktionalitet.

Programutvecklingen görs till stor del av Olle Fåk, Linköping samt av vår anställda utvecklare Patrik Hansson. Även Björn Johansson, Gunnar Öhrn, Josefine Nilson och Daniel Berglund har gjort värdefulla insatser.

Produktrådet har arbetat med att förvandla förbättringsförslag till genomtänkta specifikationer och gesynpunkter på den pågående utvecklingen. Parallellt har produktrådet även analyserat felrapporter och prioriterat felrättningar. Många funktionärer har varit involverade i det mycket viktiga alfa- och betatestandet under Gunilla Jacobsons ledning.

Förändring av ansvarsfördelning och organisation för Disgenarbetet har påbörjats under året med anledning av att Christer Gustavsson avslutar sin deltidsanställning när Disgen "Skeppsås" har färdigställts.

Appen Släkten. Appen lanserades äntligen ihop med Disgen 2019.2 i mars för Android-telefoner och -plattor. Den blev direkt mycket populär bland medlemmarna. Vid årsskiftet användes den aktivt av cirka 1 000 medlemmar.

Släkten blev tyvärr inte godkänd som gratis app hos Apple. De ser den som en del i ett större system med Disgen inblandat där vi tar betalt via medlemskapet. De hävdar då att den måste innehålla möjlighet för användaren att köpa det medlemskapet via Släkten. Därför pågår det nu utvecklingsarbete för att kunna erbjuda det köpet via Släkten.

Disbyt. I databasen Disbyt för anbyte med dator deltar cirka 7 000 medlemmar med utdrag ur sina släktdatabaser. Disbyt har skötts av 10-talet Disbytombud som behandlat omkring 1 800 bidrag från föreningens medlemmar. Ansvarig för Disbyt-ombudens arbete har varit Håkan Johansson under större delen året, efter att den tidigare ansvarige under många år, Carl-Olof Sahlin, avled i april 2020.

I maj styrde vi om så att det nya gränssnittet med ny och förändrad funktionalitet blev standard både på den välkända adressen disbyt.dis.se och när sökning startades ifrån Disgen.

I och med en ny struktur på databasen så beräknas antalet poster på ett annat sätt nu i Disbyt, så jämförelse med tidigare år fungerar inte. Nu finns det 30,8 miljoner personposter lagrade i databasen.

Efter att "nya Disbyt" blev standard under våren har utvecklingen av programvaran fortsatt med framför allt felrättningar och ett flertal mindre förbättringar. Vidareutvecklingen av Disbyt sker av i huvudsak tre utvecklare, Anderz Hellgren, Janåke Gestblom och Ulf Arfvidsson.

Dispos. Vårt hjälpmedel för att hitta i källorna, Dispos, har under året haft 88 400 sökningar, vilket är mer än 2019 (81 600) och 2018 (67 700). Vi har tipsat om Dispos flera gånger i våra månatliga nyhetsbrev och presenterat Dispos på släktforskardagarna. Tydligt har vi en ökande användning men Dispos är troligen fortfarande ett av föreningens mest underskattade verktyg.

Vidareutveckling av Dispos pågår genom Håkan Johanssons försorg. En första testversion lyftes in på Dis server, men blev inte riktigt accepterat av testgruppen. Nytt tag har gjorts i slutet på året som ser hoppfullt ut.

openRGD. Vårt hjälpmedel för kontroll och ”tvätt” av släktforskningsdatabaser, openRGD, är tillgängligt på sidan rgd.dis.se för ”självbetjäning” och har använts av många forskare för att höja tillförlitligheten i relationer och sakuppgifter i den egna forskningen. Under året har ingen utveckling skett. Vi har ingen bra statistik på hur mycket tjänsten används, men under en januarivecka 2021 användes den av 35 gäst användare.

Dis Arkiv, för framtida bevarande av medlemmars släktdata, har under året drivits med ungefär samma omfattning som tidigare år. Det finns för närvarande 354 arkiv. Under året har 36 nya arkiv och 27 uppdateringar tillkommit. 3 räddningar har genomförts. Bo Kleve, Linköping ansvarar för Dis Arkiv.

Dis hemsida. Innehållet på sidorna uppdateras kontinuerligt med nyheter, artiklar, information, aktiviteter, med mera.

Dis webbshop. Via webbshoppen erbjuds föreningens medlemmar möjligheten att köpa Dis-produkter (historiska kartor, kursbok och Disgen) och utvalda produkter från bland annat Sveriges Släktforskarförbund. Försäljningen sker huvudsakligen till medlemmar i Sverige och priserna har därför hållits låga. Webb-försäljningen marknadsförs regelbundet till medlemmarna via e-postutskick.

Diskulogen. Medlemstidningen Diskulogen med Släktforskarnytt har under året utkommit med fyra nummer, under redaktörskap av Anna Linder. Ulf Örnemark och Eva Dahlberg har svarat för korrekturläsningen.

I slutet av 2019 infördes en möjlighet för medlemmar att frivilligt avstå pappersupplagan av Diskulogen. Tidningen finns alltid tillgänglig i pdf-format på webben, med medlemsinloggning för de senaste numren. Drygt 1 000 medlemmar har hittills valt att avstå pappersupplagan.

Medlemsbrev. Under året har föreningen skickat ut, med ganska god regelbundenhet, 15 medlemsbrev via e-post till medlemmarna. De har innehållit nyheter, tips om produkter i webbshoppen (både Dis egna och Släktforskarförbundets), information om att Diskulogen finns att läsa på hemsidan samt ett antal kortare släktforskartips. De publiceras också på webben och på vår Facebook-sida. Innehållet har ibland utformats så att det ”fortsätter” på hemsidan för att öka trafiken dit.

Samarbetsavtal. Dis har samarbetsavtal med ArkivDigital. Dis äger vid årsskiftet 2020/2021 oförändrat 20 000 aktier i ArkivDigital AD AB. Samarbetsavtalet har resulterat i ett "annonsbyte" där ArkivDigital får publicera korta produktplaceringar i Diskulogen, i utbyte mot att Dis får möjlighet till marknadsföring via ArkivDigitals epostutskick.

Utbildning är en viktig del av verksamheten. Ansvar för utbildningsverksamheten ligger inom Dis i första hand på regionföreningarna, som under året som vanligt gjort en stor insats inom detta område. Verksamhetsåret blev inte som vi hade tänkt oss på grund av coronapandemin, vilket medförde att fysiska utbildningstillfällen har ersatts av digitala, både från Dis och ute i regionerna. Det har tagits fram ett antal filmer som ligger på föreningens videokanal <https://www.dis.se/youtubekanal> som bland annat tar upp förberedelser för att starta upp ett Zoom-möte, ett antal filmer om utskrift och kartor, Disbyt, DNA. Informationen på hemsidan uppdateras kontinuerligt med information till gagn för medlemmar i Föreningen Dis och de som valt att pröva på programmet under en månad.

Regionföreningarna har haft många olika digitala möten om bland annat Disgen och Disbyt. Det har varit många spännande och välbesökta digitala möten under 2020 som har uppskattats av medlemmarna i föreningen. Inför den kommande versionen av Disgen har Bertil Lindqvist tagit fram ett nytt utbildningsmaterial och det finns också en kartutbildning tillgänglig på <https://www.dis.se/utbildning-inom-foreningen>

Utbildningsgruppen består av Christina Claeson (sammankallande), Lena Ringbrant Ekelund och Bertil Lindqvist. Gruppens uppgift är att stödja utbildare centralt och regionalt vad det gäller utbildningsmaterial och kompetensutveckling för våra utbildare.

Annonsering. Vi har annonserat i Släkthistoriskt forum och Släkthistoria. Vi har vidare under hela året haft annons (banner) på Släktforskarförbundets hemsida Rötter. Ett annonsutbyte har också skett med Hallands släktforskarförening

Vi annonserar via den kostnadsfria varianten, AdGrants, som Google erbjuder till kvalificerade ideella föreningar, på Googles söksidor, dvs. vi kommer upp som sökresultat när specifika sökord angetts.

Under hösten påbörjade vi också annonsering på Facebook.

YouTube. I våras öppnade vi en YouTube videokanal med egna producerade videos om allehanda ämnen. Det finns t.ex. filmer om kartfunktionen och utskrift i Disgen, föreläsningar om DNA och domstolsärenden, Disbyt, med mera. Det är nu 35 videos på kanalen.

Anställda. Vid Dis kansli är Marie Andersson heltidsanställd och Helena Carlsson halvtidsanställd. Patrik Hansson är heltidsanställd för olika utvecklingsuppdrag såsom Disgen, Disbyt, med mera. Mikael Winblad är sedan början av 2020 heltidsanställd som verksamhetsledare.

Förre verksamhetsledaren Christer Gustavsson har arbetat deltid, cirka 25%, med färdigställandet av den kommande versionen av Disgen ”Skeppsås”.

Vid årsskiftet 2020/21 hade Dis alltså 3,5 heltidstjänster tillsvidareanställda, oförändrat sedan föregående år, och 0,25 heltidstjänst på visstidsanställning.

Beträffande ekonomiska förhållanden hänvisar vi till föreningens årsbokslut.

Till alla som aktivt bidragit till det gångna årets framgångsrika verksamhet vill vi framföra ett varmt tack.

Linköping och många andra orter den 7 februari 2021.

Styrelsen

Daniel Berglund

Eva Dahlberg

Elisabeth Leek

Tommy Nilson

Kristina Andersson

Anders Lindberg

Lars Engberg

Bo Kleve

Christina Claesson

Josefine Nilson

Peter Åberg
